

tanter for staten besvarer spørgsmål fra komiteens medlemmer. På baggrund af disse drøftelser udarbejder komiteen nogle afsluttende bemærkninger og anbefalinger.

Der er ikke etableret nogen individuel klageadgang i henhold til konventionen.

4. Tidligere behandling af forslaget om inkorporering af børnekonventionen

Beslutningsforslaget er i en redigeret form en fremsættelse af en del af det af Socialistisk Folkeparti fremsatte beslutningsforslag nr. B 72, 2002-03, om børns rettigheder i samfundet.

Justitsministeren oplyste under 1. behandling af B 72 bl.a. at regeringen ikke havde aktuelle planer om at inkorporere børnekonventionen, men at Danmark internationalt har forpligtet sig til at overholde børnekonventionen, og at konventionen, uanset om den er indskrevet i en dansk lov, kan påberåbes for og anvendes af domstolene og andre retsmyndigheder. Ministeren henviste endvidere til, at de rettigheder, som børnekonventionen sikrer, var kommet til udtryk i en række lovbestemmelser, og gav nogle eksempler herpå. Ministeren oplyste endvidere, at lovgivningen og administrativ praksis løbende skal vurderes i forhold til børnekonventionen, og at regeringen var meget opmærksom på, at ny lovgivning er i overensstemmelse med menneskerettighedskonventionerne, herunder børnekonventionen.

B 72, som også indeholdt andre forslag til styrkelse af børns rettigheder end en inkorporering af børnekonventionen, blev ikke færdigbehandlet i folketingsåret 2002-03 og bortfaldt som følge af folketingsårets udløb.

5. Betænkning 1407/2001 om inkorporering af menneskerettigheder i dansk ret

Et af regeringen nedsat inkorporeringsudvalg afgav i 2001 betænkning om inkorporering af menneskerettigheder i dansk ret. Regeringen har efter det oplyste endnu ikke taget stilling til betænkningens anbefalinger.

a) Fordele og ulemper ved eventuel inkorporering

Betænkningens kapitel 7, side 128-45, indeholder bl.a. en beskrivelse af fordele og ulemper ved en eventuel inkorporering af internationale konventioner om menneskerettigheder. Af betænkningens resumé af dette emne (side 11) fremgår følgende:

»FN-organer har i flere tilfælde opfordret regeringen til at inkorporere visse FN-konventioner, og en inkorporering kan have en signalværdi.

En inkorporering kan ses som en styrkelse af borgernes retsstilling derved, at det tydeliggøres, at borgerne har en selvstændig mulighed for at påberåbe sig konventionernes bestemmelser umiddelbart for domstolene og andre retsmyndigheder. Herved vil en inkorporering kunne ses som et supplement til den vurdering, der foretages af regeringen og Folketinget i forbindelse med vedtagelse af love, og af forvaltningsmyndigheder i forbindelse med administrationen af love.

Selv om en lov må anses for at være forenelig med Danmarks internationale forpligtelser på det tidspunkt, hvor loven bliver vedtaget, er det ikke dermed sikkert, at loven vedbliver med at være det, idet der efter lovens vedtagelse kan ske en udvikling i praksis vedrørende den relevante konvention. Selv hvor det klart fremgår af bemærkningerne til et lovforslag, at loven forudsættes administreret i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, er det ikke givet, at de afgørelser, der træffes af administrative myndigheder, rent faktisk respekterer internationale konventioner om menneskerettigheder. På den baggrund kan der være behov for, at domstolene og andre retsmyndigheder i forbindelse med behandlingen af den enkelte retssag foretager en vurdering af, om retstilstanden, herunder den måde, hvorpå lovgivningen administreres, er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. En inkorporering vil tydeliggøre denne opgave.

En inkorporering vil skabe et lovbestemt grundlag for, at domstolene og andre retsmyndigheder kan anvende de inkorporerede konventioner.

En inkorporering vil derudover medføre øget opmærksomhed og større bevidsthed om de inkorporerede konventioner.

Udvalget har ikke fundet, at der er væsentlige ulemper, der taler afgørende imod en inkorporering.«

b. Kriterier for udvælgelsen af konventioner, som bør inkorporeres

Kapitlet 7 i betænkning 1407/2001 indeholder endvidere side 146-62 en drøftelse af, hvilke kriterier der bør lægges vægt på ved vurderingen af, hvilke konventioner der eventuelt bør inkorporeres i dansk lovgivning. Af betænkningens resumé af dette emne (side 11-12) fremgår følgende:

»Udvalget sonderer mellem »generelle konventioner«, det vil sige konventioner, der i princippet omfatter alle personer og mange forskellige rettigheder, og »specialkonventioner«, det vil sige konventioner, der kun omfatter bestemte kategorier af personer eller bestemte rettigheder.